

Voordrachten en studiedagen

Het bestuur van de N.W.I.P. nodigt U uit tot het bijwonen van de bijeenkomst op:

zaterdag 24 januari 1981, waarop

spreken zal de heer Ton de Bruijn, M.A. over:

"De goede verstaander en het halve oor."

Als iemand om hulp vraagt dan is de 'helper' in eerste instantie aangewezen op wat de hulpvrager vertelt.

Is er iets te zeggen over de manier waarop een individualpsychologisch geïntereerde counselor of psychotherapeut met die verhalen omgaat? Zo ja, onderscheidt zich die activiteit dan van andere soortgelijke activiteiten?

De spreker maakt samen met u een ontdekkingsstocht langs die vragen.

Ook op 28 februari en 28 maart zal de N.W.I.P. voordrachten organiseren. De onderwerpen zullen zo mogelijk via dit blad bekend worden gemaakt.

Plaats: Hotel Krasnapolsky, ingang Warmoesstraat, Amsterdam.

Aanvang: 15.00 uur.

Belangstellenden zijn welkom, toegang vrij.

oo

U kunt nog inschrijven voor de resterende series van elk drie voordrachten:

2 maart, 9 maart en 16 maart 1981:

"Over de levensstijl" door de heer G.H. van Asperen, psychotherapeut,

30 maart, 6 april, 13 april 1981:

"Toepassing van de individualpsychologie in het dagelijks leven" door de heer Theo Schoenaker

Zie voor nadere gegevens elders in dit blad.

oo

De S.T.I.P. nodigt u uit tot het bijwonen van de:

studiedag zaterdag 7 (of 14) februari

waarop drs. Boudewijn Anker met de deelnemers de

"Ontmoedigingstechnieken die wij hanteren in onze omgang met de partner, verwanten en onszelf"

onder de loep zal nemen en hoe wij ánder, meer bemoedigingsgedrag kunnen ontwikkelen. (Het uitgestelde thema van 27/28 sept. 1980)

Plaats en juiste datum zijn momenteel nog niet bekend.

Aanvang: 10.00 uur, sluiting 17.00 uur.

De kosten zullen ongeveer f 19,-^{1,-} zijn, inclusief koffie/thee, geen lunch.

en de:

studiedag zondag 29 maart 1981

waarop Tony en Theo Schoenaker met de deelnemers het thema:

"Sociale omgang, partnerschap en huwelijk" zullen bespreken vanuit het individualpsychologisch gezichtspunt. De meest voorkomende knelpunten en mogelijkheden om te komen tot een betere verstandhouding zullen worden aangegeven.

De plaats is momenteel nog niet bekend.

Aanvang: 10.00 uur, sluiting 17.00 uur

De kosten zullen ongeveer f 19,- p.p. zijn, inclusief koffie/thee, geen lunch

Opgave en inlichtingen bij het secretariaat van de S.T.I.P.-Heemstede

oo

mensenkennis
opvoeding
persoonlijke groei

IP

2^e jaargang nr. 6
november 1980

tijdschrift voor
individualpsychologie

MENSENKENNIS OPVOEDING PERSOONLIJKE GROEI

November 1980, 2e jaargang nr. 6

Mensenkennis, Opvoeding en Persoonlijke Groei is voortgekomen uit de samenvoeging van het blad van de S.T.I.P. "OPVOEDING en ZELFOPVOEDING" (6e jaargang nr. 6) en het "MEDEDELINGENBLAD" van de N.W.I.P. (30e j.g. nr. 1). Het blad is bestemd voor iedereen die in de leer en toepassing van de INDIVIDUALPSYCHOLOGIE van ALFRED ADLER is geïnteresseerd. Het blad wordt toegezonden aan alle leden van de N.W.I.P. en aan hen die door een jaarlijkse bijdrage (f 35,- of meer) het werk van de S.T.I.P. steunen.

N.W.I.P. en S.T.I.P. zijn volkomen onafhankelijke organisaties.

De redactiebegeleidingscommissie van dit blad bestaat uit: Alie Huismans, Lenie Richard-Stuurman, Henk van Asperen, Adrie van der Horst, Miep van der Horst en Hans Maussen.

Lay-out, samenstelling, typewerk en administratie: Adrie en Miep van der Horst
Ofsetdruk: Fa Kemperman Arnhem/Westervoort
Oplage: 700 stuks

Neem als u artikelen uit dit blad wilt overnemen vooraf even contact op met de redactie.

Losse nummers f 5,- incl. porto

Adreswijzigingen
a.u.b. zenden naar:
S.T.I.P.
Postbus 16, 6930 AA WESTERVOORT

Sekretariaat S.T.I.P. :
Organisatie van lezingen en studie/trainingsweekeinden:
Huizingalaan 50, 2105 SL HEEMSTEDÉ
Telefoon 023-287605
Solveig en Gerlach v. Adel-v.d. Hoeven

Penningmeester S.T.I.P. :
Teisterbantstraat 28, 6825 CK ARNHEM
Telefoon 085-615558
Mw. Maria Dekkers
Postgiro 3101100 (t.n.v. STIP-Arnhem)

INHOUDSOPGAVE

- Blz. 101 Het veranderde avondlandse mensbeeld na het Jaar v/h Kind
107 ICASSI-1981
108 Aan alle lezers....
109 Principes van logische gevolgen in een democratische opvoeding
111 Western Institute for Research and Training in Humanics-INC WIRTH
117 In memoriam
118 Deelnemen aan de kursussenavonden is nog mogelijk
119 Het studieweekend dat toch doorging
119 Eenzaamheid
120 Een deelneemster verteld
123 Wie gaat ons helpen om "Op weg naar innerlijke vrijheid" in boekvorm uitgegeven te krijgen?
124 Boeken
Kaft- Voordrachten en studiedagen

Het volgende nummer van *Mensenkennis, Opvoeding en Persoonlijke Groei* verschijnt in februari 1981. Uw bijdragen voor dit nummer dienen voor 1 februari bij de redactie te zijn.

Mist u nog één of meer exemplaren van dit tijdschrift, heeft u belangstellenden in uw kennissenkring, vraag deze dan aan bij STIP, Postbus 16, 6930 AA Westervoort. Er zijn nog uitgaven beschikbaar van deze en de vorige jaargang. Ook zijn er nog exemplaren van "Opvoeding en Zelfopvoeding" verkrijgbaar.

Redactieadres
MENSENKENNIS, OPVOEDING & PERSOONLIJKE GROEI,
Boekenverkoop en documentatie:
Vredenburgstraat 47, 6931 EC WESTERVOORT
Telefoon 08303-2964
Miep en Adrie van der Horst

adressen

Sekretariaat N.W.I.P. :
Kursusleiding:
Raphaëlstraat 18', 1077 PT AMSTERDAM
Telefoon 020-794363
Mw. B.J.M. (Dien) Strobosch-van Duijne

Penningmeester N.W.I.P. :
Laan van Parijs 124, 2034 EJ HAARLEM
Telefoon 023-340088
Hr. P. Hummelten
Postgiro 476400 (t.n.v. NWIP-Haarlem)

INDIVIDUALPSYCHOLOGIE

Het is gebleken dat de visie van de individualpsychologie (I.P.) op de persoonlijkheid van de mens van groot nut is in de pedagogie, de orthopedagogie, de psychotherapie en alle beroepen waarin intermenselijke relaties belangrijk zijn.

Een korte beschrijving van deze visie volgt hier als eerste kennismaking.

De I.P. ziet de mens als een doelstrevend wezen. Het kind vormt zich uit zijn ervaringen een mening over zichzelf, zijn waarde, zijn plaats in de wereld. Op deze basis gaat het zich een onbewust doel stellen dat streven naar een verhoogde, zelfverwezenlijking, sociale integratie enz.

Dit zelfgekozen doel gaat dan sterk motiverend werken op het gedrag, op de opbouw van een gedragspatroon, de levensstijl. De mens wordt dus gezien als kiezend, stellingnemend, creatief. In deze sfeer ligt ook de grote belangstelling, die de I.P. heeft voor begrippen als gevoel van eigenwaarde en minderwaardigheidsgevoel, moed en ontmoediging, gemeenschapszin. Zij zijn immers bouwstenen van de „mening“ en deze is weer de basis van het levensdoel en levensplan en de levensstijl.

In de naam I.P. zit het woord „individu“ dat „ondeelbare eenheid“ betekent. Hierin wordt tot uitdrukking gebracht dat de mens als eenheid streeft naar zijn doel. Eigenschappen, vermogens, aanwensen, lichamelijke uitdrukkingswijzen en symptomen zijn middelen, die door de mens worden gebruikt in dienst van het doelstreven.

Naast de sterke motiverende kracht, die via de doelstelling van de mening uitgaat, mag de invloed van de gewoning niet over het hoofd worden gezien. Gefixeerde gedragspatronen berusten dus op twee pijlers en kunnen dan ook alleen effectief worden veranderd als naast bewustmakende, inzichtgevend psychotherapie voldoende aandacht wordt besteed aan training in een nieuwe gedragswijze, een soort herscholing in de sfeer van gedragingen en gewoonten.

Adler was een van de eersten, die indringend erop heeft gewezen hoezeer alle gedragingen en problemen van mensen zijn verworven in de sociale situatie en niet uitsluitend kunnen worden verklaard als uitvloeisel van individuele eigenschappen.

Hij beschrijft gemeenschapszin als een aangeboren vermogen, dat ieder mens als zodanig van nature heeft omdat hij slechts onder mensen kan opgroeien en cultuur verwerven, anderszits als iets dat bewust verder moet worden ontwikkeld, zodat de enkeling bereid is met anderen rekening te houden, aan het functioneren van een groter geheel bij te dragen en mee te werken aan noodzakelijke verandering en verbetering.

Alleen zo is menswaardig leven in partnerschap, huwelijk, gezin, beroep en samenleving mogelijk. Gemeenschapszin is dus gave en opgave.

Uit het bovenstaande blijkt dat de I.P. veel aandacht besteedt aan de vrijheid en de verantwoordelijkheid die de mens, als hij tenminste niet diep cerebraal is gestoord, t.a.v. zijn eigen lot heeft. De zogenaamde oorzaken worden zoveel mogelijk teruggebracht tot wat ze meestal werkelijk zijn, n.l. aanleidingen of verleidingen die minder dwingend zijn dan ze lijken.

NWIP

NEDERLANDSE WERKGEDENSCHAP
VOOR INDIVIDUALPSYCHOLOGIE

De doelstelling van de NWIP is:

Besondering en ontwikkeling van de individualpsychologie van Alfred Adler.
Bestudering van grensgebieden en verwante stromingen.
Verduidelijking van de toepassing van de individualpsychologie in al die situaties waarbij menselijke relaties een rol spelen, zoals in opvoeding, zelfopvoeding, partnerschap, psychotherapie, hulpverlening, leiderschap en allerlei vormen van hulpverlening.

De NWIP publiceert dit door:

Het organiseren, al sedert 32 jaar, van een avondkursus I.P. Het organiseren van voordrachten en studietoelagen.
Het samenwerken met verwante organisaties in nationaal en internationaal verband.
Het uitgeven van dit blad.

De individualpsychologie van Alfred Adler wordt in Nederland vertegenwoordigd door de Nederlandse Vereniging voor Individualpsychologie N.W.I.P. en de Stichting voor Toepassing van de Individualpsychologie S.T.I.P. Ook in verscheidene andere landen bestaan soortgelijke samenwerkende organisaties die worden overkoepeld door de International Association of Individual Psychology.

STIP

STICHTING VOOR TOEPASSING VAN
DE INDIVIDUALPSYCHOLOGIE

De doelstelling van de STIP is:

Bekendmaking en verspreiding van de principes van de individualpsychologie van Alfred Adler.
Bevordering van de toepassing van deze principes in opvoeding, zelfopvoeding, onderwijs en bedrijfsleven.
Hulp bieden bij de praktische toepassing van de individualpsychologie.
De S.T.I.P. richt haar activiteiten zowel naar beroepskrachten als naar de geïnteresseerde 'leek'.

De STIP realiseert dit door:

Het adviseren bij het oprichten van gespreksgroepen van ouders, opvoeders, leerkrachten en andere belangstellenden.
Het geven van voorlichting, ook aan 'leken'.
Het vervaardigen van brochures en ander voorlichtings- en studiemateriaal.
Het organiseren van lezingen, studiedagen en studietoelagen.
Het vertalen en doen uitgeven van I.P. boeken en artikelen.
Samwerken met verwante organisaties.
Het uitgeven van dit blad

Aanmeldingsformulier

Zenden aan:
Sekretariaat STIP
Huizingalaan 50
2105 SL HEEMSTEDÉ

*Ik heb belangstelling voor het werk van uw stichting noteert u mij voor een abonnement op uw blad *Mensenkennis Opvoeding en Persoonlijke Groei*. Als begunstiger zal ik een jaarlijkse bijdrage overmaken van f.... op giro nr. 3101100 t.n.v. S.T.I.P. Arnhem. (Na aanmelding ontvangt u een acceptgirokaart)

Naam .....
Adres .....
P.C. en Woonplaats .....
Telefoon .....
(Een beroep) .....

*Ik wil daadwerkelijk meehelpen c. de doelstelling van de stichting waar te maken d. or:

- * deelnemen aan een werkgroep
- * opzetten van een werkgroep en deze begeleiden
- * een inleiding houden
- * helpen met de publiciteit
- * meewerken in de organisatie van de S.T.I.P.
- * typewerk/vertaalkwerk/administratief werk doen

*Ik wil inlichtingen over:

*Graag doorhalen wat niet van toepassing is.

Bestelformulier voor

boeken en brochures

Zenden aan:
STIP, afd. documentatie
Postbus 16
6930 AA WESTERVOORT

Literatuur over opvoeding
brochures, uitgave S.T.I.P.

.... Laat ze vechten (16 pag.) f 1,- *f.....
.... Grondregels voor een praktische opvoeding (10 pag.) f 1,- *f.....
.... De angst van het kind (28 pag.) f 3,50 *f.....
.... Uitspraken van Dreikurs (21 pag.) f 1,50 *f.....
.... Een eerste kennismaking met individualpsychologie (20 pag.) f 2,- *f.....
.... Een kijk op stotteren (42 pag.) f 5,50 *f.....
.... Vroege jeugdherinneringen als een projectietechniek (21 pag.) f 6,- *f.....
.... Handleiding voor leid(st)ers van oudergespreksgroepen, behorende bij "Kinderen dagen ons uit" (103p) f 10,- *f.....
.... Oefenboekje voor oudergroepen, behorende bij "Ouders en kinderen, vrienden of vijanden" (37 pag.) f 5,- *f.....
.... Uittreksel uit Dreikurs' Ermutiging als Lernhilfe (stencil) (20 pag.) f 2,- *f.....

Boeken

.... Kinderen dagen ons uit (315 p) f 26,50 f.....
.... Ouders en kinderen, vrienden of vijanden (302 p) f 26,50 f.....
.... Verzenkosten (alleen voor niet-begunstigers) (5,-) f.....

Naam:..... f.....
Adres:.....
P.C.+Woonplaats:.....

Voor de betaling ontvangt u met de zending een acceptgirokaart

boeken

Uitgave Ernst Kett Stuttgart:

Familienrat
Dreikurs,
Gold,
Corsini
f 19,50

Psychologie im
Klassenzimmer
Rudolf Dreikurs
f 16,50

Soziale Gleich-
wertigkeit
Rudolf Dreikurs
f 22,50

Grundbegriffe
der Individual-
psychologie
f 20,- (Dreikurs)

Ermotiging als
Lernhilfe
Dinkmeyer,
Dreikurs
f 14,-

Uitgave Rex München:

Verstehen und
verstanden
werden
E. Blumenthal
f 22,50

Wege zur
inneren Freiheit
E. Blumenthal
f 19,50

Was bestimmt
mein Leben?
Schottky,
Schoenaker
f 20,-

Bovenstaande uitgaven kunt u bestellen door de gewenste titels op uw girokaart te noteren en het bedrag over te maken op giro nr. 3101100 t.n.v. STIP-Arnhem, of schriftelijk bij STIP, Postbus 16 6930 AA Westervoort. U ontvangt dan met de zending een accept-girokaart. Mensen die de STIP met een jaarlijkse bijdrage steunen betalen geen verzend en verpakingskosten, anderen betalen f 5,- per zending.

Alfred Adler

Texte mit Einführungen von
Prof. Dr. Wolfgang Metzger

Das Problem der
Homosexualität und
sexueller Perversionen
Neuausgabe
Bd. BdW 6337

Menschenkenntnis
Bd. BdW 6080

Über den nervösen
Charakter
Grundzüge einer
vergleichenden Individual-
Psychotherapie
Bd. BdW 6174

Der Sinn des Lebens
Bd. BdW 6179

Individualpsychologie in der
Schule
Vorlesungen für Lehrer
und Schüler
Bd. BdW 6199

Heilen und Bilden
Ein Buch der Erziehungs-
kunst für Ärzte und
Pädagogen
Bd. BdW 6220

Praxis und Theorie der
Individualpsychologie
Bd. BdW 6236

Die Technik der
Individualpsychologie
Teil 1: Die Kunst, eine
Lebens- und Kranken-
geschichte zu lesen
Bd. BdW 6260

Teil 2: Die Seele des
schwererziehbaren
Schulkindes
Bd. BdW 6261

Kindererziehung
Deutsche Erstausgabe
Bd. BdW 6311

Lebenskenntnis
Deutsche Erstausgabe
Bd. BdW 6392

Adler, Alfred / Ernst Jahn
Religion und Individual-
psychologie
Bd. BdW 6283

FISCHER
TASCHENBÜCHER

Per briefkaart te bestellen bij:

Buchhandlung Ferdinand Schöningh
Salzstrasse 61
Postschiessfach 7269
44 MÜNSTER (Westf.)
West-Duitsland

De kosten kunt u na ontvangst naar de nederlandse girorekening van deze boekhandel overmaken.

Het veranderde avondland- se mensbeeld na het Jaar van het kind*

(en de mogelijke gevolgen ervan voor opvoeding en onderwijs in de tachtiger jaren...)

Spreker heeft een winkelmandje uit een supermarkt meegebracht en beziet dit als symbool, als beeld van de mens uit de zestiger en zeventiger jaren.

Met dergelijke mandjes lopen we door de supermarkt en stoppen er alles in wat onze begeerte gewekt heeft. Dit mandje heeft ons als het ware allemaal genivelleerd, of we nu onderwijzer, professor of iemand van de gemeente-reiniging zijn: met dit mandje aan de arm zijn we gelijk. Bij de kassa gekomen tellen we pas mee!

Dit mandje bepaalt ons bij de tegenstrijdigheden in onze samenleving en in de avondlandse cultuur.

Karen Horney heeft deze tegenstrijdigheden op een rijtje gezet:

- competitie vs naastenliefde
- aantrekken vs afstoten
- individualiteit vs conformisme
- vrijheid vs gebondenheid

We zijn opgevoed met de stelregel:

God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Hoe verwereldlijkt we ook zijn, met dat gebod zitten we in onze maag. Het mandje wakkert echter onze competitie aan. Dingen die we in het mandje van een ander zien, nopen ons ook tot pakken. Alles in een supermarkt is bovendien uitgekend om ons in een stemming te brengen, waarin we

geneigd zijn ons mandje vol te laden. We hebben het vaak helemaal niet nodig, maar het lokt en stoot af tegelijk.

Het mandje geeft ons de illusie vrij te zijn, we worden niet bediend en nauwelijks te woord gestaan en denken daarom vrij te zijn in onze keuze, maar op het moment dat we bij de kassa komen blijkt onze gebondenheid.

Verder geeft het mandje de spanning aan tussen individualiteit en conformisme.

Het lijkt alsof we zelf kiezen, maar we zijn als het ware al voorgeprogrammeerd door de reclame en kiezen in feite niet meer op grond van onze individuele voorkeur. Het mandje geeft precies aan hoe we werkelijk zijn, hoe we zijn verworpen, met onze mentaliteit van halen, hebben en houden.

We zijn waarschijnlijk veel sterker in de sociaal-economische problemen van onze cultuur verstrikt geraakt dan we ooit kunnen hebben vermoed. Dit proces is al lang geleden begonnen. Jan Romein heeft het beschreven in zijn boek "Op de breukvlak van twee eeuwen" (Querido). Wat we nu ervaren als de crisis in de avondlandse cultuur was omstreeks de eeuw-wisseling al in beginsel aanwezig. Wat we nu in de kranten kunnen

*Lezing gehouden op 26 januari 1980 door Drs. F.H.Sachs, gemeentelijk inspecteur van het onderwijs te Amsterdam

Dit verslag is gemaakt door Alie Huisman

lijk beleven.

Het boekje van Eric Blumenthal is getiteld: "De weg naar innerlijke vrijheid" (⊗). Een boekje dat ik ieder aan kan raden om te lezen die wil werken aan zijn persoonlijkheidsgroei. Uit de titel zou men kunnen afleiden dat 'innerlijke vrijheid' een doel is. Dat is met m.i. niet, omdat innerlijke vrijheid een gevolg is van beslissingen die ik neem.

"Er is geen weg naar innerlijke vrijheid; innerlijke vrijheid is de weg."

En nu, welke beslissingen neem jij?

Besef één ding: je kunt altijd ook anders beslissen!

o-o

WIE GAAT ONS HELPEN OM

"OP WEG NAAR INNERLIJKE VRIJHEID"

IN BOEKVORM UITGEGEVEN TE

KRIJGEN ????????

⊗ Het hier door Roel genoemde boekje van Erik Blumenthal is onder de titel "Wege zur inneren Freiheit- Praxis und theorie der Selbsterziehung" uitgegeven door Rex-Verlag te München.

Deze duitse uitgave kunt u bij de S.T.I.P. bestellen (f19,50 overmaken op girorekening 3101100 t.n.v. STIP-Arnhem m.v.v. Wege zur...)**

In het nederlands is het boekje helaas nog niet verkrijgbaar, hoewel er wel een vertaling is gemaakt die jammer genoeg niet ons eigendom is.

Aanvankelijk heeft uitgeverij Bert Bakker te Amsterdam ons toegezegd dat zij dit boekje

Het zijn niet de omstandigheden, de anderen of welke externe gebeurtenis ook, die jouw manier van leven bepalen.

Je kunt al die dingen *gebruiken* om je eigen vrijheid te beknotten, je verantwoordelijkheden te ontlopen, enz.

Maar bedenk wel, dat elke vorm van denken, elk gevoel en elk gedrag, terug te brengen zijn tot één persoon: *tot jezelf*. Je kunt ook anders beslissen.

Werken aan jezelf betekent niet: jezelf willen veranderen, maar jezelf beter leren kennen.

Veranderen komt dan vanzelf

Roel Glastra

wilden uitgeven, betaalde een voorschot op de rechten en lieten het boekje vertalen.

Zij kwamen echter op hun besluit terug. Ze zijn echter wel bereid om tegen betaling van hun kosten de rechten en de vertaling aan ons of aan een andere uitgever over te doen.

Pogingen van ons om een andere uitgever bereid te vinden zijn (o.a. door tijdgebrek en gebrek aan ervaring) op niets uitgelopen.

Wellicht zijn er onder onze lezers mensen die ervaring hebben met het uitgeven van boeken en die bereid zijn contacten te leggen met uitgevers en met hun onderhandelingen te voeren.

Ziet u mogelijkheden, bel mij dan even (08303-2964)

Adrie van der Horst

**Ook verkrijgb. Verstaan en verstanden werden- f 22,50

daarmee basta!, ondanks dat dan anderen trachten om mij de eenzaamheid en de pijn aan te praten door mij te wijzen op mijn -hun inziens- ellendige en eenzame situatie.

Ik beslis om alleen te zijn, - Maar ben ik dan ook alleen?

Mijn antwoord is: Neen- ik ben niet alleen en kan ook nooit alleen zijn.

Wel kan ik beslissen om dat te voelen door mijn manier van denken.

Waarom kan ik nooit alleen zijn?

Om dit te verduidelijken mijn persoonlijke ervaring:

In het weekeind ben ik zondagsmorgen vroeg een boswandeling gaan maken. Ik ging onderweg op een bank zitten bij een vijver, waarin zwanen en eenden zwommen. Al mijn ervaringen van de vorige dag nam ik mee, inclusief de vragen en kritieken en liet ze door mij heen gaan.

Toen deed ik een ontdekking die mij overweldigde, n.l. Ik was niet alleen en zou het ook nooit kunnen zijn!

Mijn gedachten werden op dat moment bepaald bij het Gemeenschapsgevoel, dat in ieder mens aanwezig is en ontwikkeld kan worden. En dat Gemeenschapsgevoel werd tot een beleven. Op dat moment voelde ik mij verbonden met alles wat mij omringde, met de zwanen die mij bekeken en tegen mij kwetterden, met de vogels in de bomen, met al het leven om mij heen en met de gehele Schepping en met de Schepper. Op dat moment ervaarde ik dat ik nooit alleen hoeft te zijn, mits ik mijzelf niet afsluit voor deze gevoelens door mijn manier van denken. Ik er-

vaarde dat ik nooit alleen ben als ik in afzondering ben en/of zonder contact met mijn medemens.

Contact met de medemens is een levensbehoefte. Als dat contact wegvalt door welke oorzaak ook, dan is er toch nog zo oneindig veel méér. Voelen dat je mens ben en contact kunt hebben met wat je omringt, contact ook met jezelf.

Ik voelde dat het leven rijk en waardevol is, zelfs al ben je alleen. Dat gevoel overweldigde mij zo zeer, dat ik huilde van blijdschap. Ik wist nu dat ik nooit alleen ben en dat ik mij niet langer hoeft te kwellen met gevoelens van eenzaamheid.

Er is genoeg in mijn leven om als een zielige, eenzame figuur door het leven te gaan, om pijn te lijden, enz. Ik heb dat bijna mijn gehele leven gedaan (ben nu 54 jaar) en nu weet ik dat dat eigenlijk niet nodig is geweest.

Maar de mens, dus ook ik, is een 'kiezend en beslissingnemend wezen' Ik kan beslissen om alleen te zijn, om mij eenzaam te voelen, om te lijden, om zielig te zijn, enz. Ik kan ook anders beslissen en mijn keuze is nu anders, namelijk:

Ik beslis om niet ongelukkig te zijn

Elke beslissing heeft een gevolg. Voor mij is dat: Innerlijke vrijheid en vrede, zelfvertrouwen, niet afhankelijk zijn van anderen (of hun mening) en vooral: mijzelf zijn en ervaren wat het betekent om mens te zijn. Te ervaren dat mens-zijn betekent om waardevol en belangrijk te zijn. En als ik zeg: "Ik ben Roel, ik ben belangrijk en waardevol omdat IK dat zeg", dan is dat geen loze kreet, maar het is een realiteit, een persoon-

lezen heeft ook met deze crisis te maken.

De volgende advertentie is hiervan een sprekend voorbeeld:

De jaren zeventig waren erg, velen verloren de zin van het leven. Huisartsen werden overspoeld met psychosomatische klachten. Duizenden duurzame relaties gingen kapot.

De jaren tachtig moeten hierin een omwenteling brengen op individueel en maatschappelijk niveau. Mensen die in geestelijke nood verkeren moeten dit zelf bewerkstelligen!

Met dit in mijn gedachten heb ik mij voor individuen groepen en instellingen gevestigd te.....

Dit is volgens de spreker een uniek document en geeft weer wat door het mandje wordt gesymboliseerd: *onze mentaliteit van halen, hebben en houden* en tevens het besef het niet meer te kunnen en toch uit handen te moeten geven.

Het is een recente advertentie van een particulier psycholoog.

We worden vrij, als we ophouden successen en mislukkingen belangrijk te vinden.

Rudolf Dreikurs (1897-1972)

Langzaam maar zeker zijn ons allerlei zekerheden ontvallen; de kruidenier op de hoek van de straat verdween, het gezin is niet meer de hoeksteen van de samenleving en medemenselijk-zijn is een betaald beroep geworden.

Als we Jan Blokker in zijn verslag van een conferentie over muzikale vorming mogen geloven, staat het er met het onderwijs ook niet best voor.

Volgens hem kan de moderne onderwijzer niet tot tien tellen, heeft hij nooit van de Slag bij Heiligerlee gehoord en weet hij niet wat de hoofdstad van Drente is. Ook zou hij geen noten kunnen lezen, de maat niet kunnen slaan en geen wijs kunnen houden.

Basisonderwijs wordt volgens hem gegeven door muzikale barbaren, die er als de dood voor zijn, dat muziek als vak gedoceerd wordt. Men leert de kinderen daardoor maar niets, aldus Jan Blokker en laat het gewoon uit henzelf komen. En dat alles onder het mom van 'individualiteit' en 'creativiteit'.

Hoe is het avondland nu zover gekomen?

Avondland staat tegenover morgenland. Men kan zeggen dat het 'avondland' de noordwestelijke geïndustrialiseerde samenleving, een laat-Hellenistische cultuur, een vermenging van Griekse, Romeinse, Joods-Christelijke en Germaanse trekken impliceert.

De term avondland wordt ook wel gebruikt voor de niet-Islamitische wereld.

De Germanen waren bierdrinkers en stelden zich het Walhalla voor, als een plaats waar men bier kon drinken uit de schedels van de overwonnen vijanden.

De Romeinen hadden een grote be-

hoeft hun gebied uit te breiden en andere volken aan zich te onderwerpen. Ook de Joden en de Christenen zijn in dat opzicht niet terughoudend geweest. Dit mengsel heeft in onze westerse cultuur geleid tot expansiezucht, tot willen heersen, tot kolonialisme en imperialisme.

Het avondland is moe en oud. Spengler schreef in 1918 zijn nog steeds beroemde boek: "Der Untergang des Abendlandes". Hij heeft daarin de stelling verdedigd, dat iedere cultuur perioden heeft van opgang, bloei en neergang.

Geschiedenis

Als we de geschiedenis een klein beetje kennen, weten we van Karel de Grote, van de Kruistochten en van de Verenigde Oost- en Westindische Compagnie en van de zogenaamde 'wingewesten'. Deze lijn doorgetrokken in de westerse cultuur. Deze cultuur heeft een Darwin opgeleverd die de theorie van "The survival of the Fittest" heeft ontwikkeld, de 'natuurlijke teelkeus', het recht (?) van de sterkste. Ook Marx met zijn klassestrijd hoort in dit rijtje thuis. Hij vergat namelijk dat er nadat één klasse is verslagen er weer een nieuwe bovenlaag ontstaat, enz. De partijbonzen vertegenwoordigen steeds een nieuwe elite.

Nog een stapje verder en we zijn bij de rassewaan, bij Adolf Hitler. Er is hier sprake van verdringing van mensen en van macht ten koste van anderen. Als Hongarije, Tsjecho-slowakije en Afghanistan bezet worden zijn dat koekjes van hetzelfde

deeg. Ook elders buiten Europa zien we het spaak lopen en we moeten ons realiseren dat Spengler waarschijnlijk gelijk gaat krijgen!

Wat is nu eigenlijk een mensbeeld?

Spreker zegt hieronder de individuele en/of collectieve mening hoe de mens is of zou moeten zijn, te kunnen verstaan.

We hebben allemaal een mensbeeld en deze mensbeelden gaan terug naar wat we in onze kinderjaren hebben meegemaakt, ervaren en ondervonden, of om in termen van individualpsychologie te spreken, naar onze *mening* zoals die in de kinderjaren is gevormd.

Ook in de literatuur treft men mensbeelden aan.

In Genesis staat, dat de mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis.

Rousseau noemde de mens een ontaard dier en Kant; een wezen dat zichzelf kan vervolmaken. Volgens Adler is de mens een strever naar een fictief doel.

Crisis

Telkens wanneer de westerse cultuur in een crisis kwam heeft men zich individueel en collectief een paar vragen gesteld, die door Kant onovertroffen zijn samengevat in vier fundamentele vragen, te weten:

- wie ben ik geworden?
- wat kan ik weten?
- Wat moet ik doen? (of laten?)
- Waarop mag ik hopen?

Wie ik ben geworden is de vraag naar de eigen ontwikkeling. Als we individueel of collectief in de problemen komen moeten we ons die vraag stellen. We moeten name-

alleen zijn (voelen).

Dat gevoel en de situatie, inclusief mijn gedrag, waar ik dan inkom noem ik 'eenzaamheid'. Ik lijd onder mijn probleem van alleen-zijn (voelen) en ik laat dit in mijn gedrag uitkomen. Ik wil (zeg ik dan vaak) dat eigenlijk niet en zoek dan ook een uitweg uit deze situatie, vaak door dat ik verwacht dat de *ander* mij uit mijn eenzaamheid zal verlossen.

Dat is niet onmogelijk als het alleen-zijn veroorzaakt wordt door het verlangen naar een partner en men dan besluit om een relatie aan te gaan. Ik denk dan dat die *ander* mijn probleem heeft opgelost, doch in feite heb ik mijn denken veranderd als gevolg van het volgende principe:

Elk gevoel dat je hebt, werd voorafgegaan door een gedachte

Ik kan ook zeggen, dat ik geen gevoel kan hebben zonder eerst een gedachte te hebben ervaren. →

-o-

Besloten werd om groepjes van vijf te vormen die een onderwerp bespraken. Dit was de eerste keer "EENZAAMHEID", de tweede keer "BE-en ONTMOEDIGINGSGEDRAG". De bevindingen van de kleine groep kwamen later terug in de grote groep en werden verwerkt d.m.v. een spel. De zaterdagavond werd verzorgd door Roel Glastra die dat 's middags had aangeboden. Wat hij vertelde over ZIJN & DOEN, was heel boeiend en veel mensen herkenden hier veel in van zichzelf.

Een heel geslaagde avond. Daarna werd gezellig nagepraat en geborreld.

Zondagavond met z'n allen naar

Dit principe vloeit voort uit het begrip 'levensstijl' zoals dat door Alfred Adler is omschreven: "Ieder mens gedraagt zich naar de mening die hij heeft over..."

Indien ik dit betrek op mijn alleen-zijn, mijn eenzaamheid, dan is mijn conclusie: "Ik beslis door mijn mening om mij eenzaam te voelen en pijn te lijden en om mij ook zo te gedragen." Daarbij komt ook nog dat ik dit niet zo-maar beslis en doe. Ik heb er ook nog een bedoeling mee! Dit doel kan voor ieder verschillend zijn, maar uitgaande van de individualpsychologie, welke zegt dat 'elk' gedrag doelgericht is, zo moet ook mijn eenzaamheid een doel hebben.

Alleen zijn als positief doel

Ik kan ook beslissen voor alleen-zijn in positieve zin. Indien ik voor mijzelf accepteer dat ik deze beslissing genomen heb. Ik beslis dan om alleen te zijn en →

het 'Koetshuis', waar we in groepen hebben gepraat over ontmoedigings- en bemoedigings-gedrag. Om twee uur waren we weer samen om een spel te doen, ervaringen uit te wisselen en het weekeind te evalueren. Sommigen wilden toch liever een weekeind onder deskundige leiding; anderen vonden het een prima weekeind.

De eindconclusie was wel, dat mensen heel veel samen kunnen doen.

Om half vier namen we afscheid van elkaar en konden we terugzien op een fijn, goed, zonnig weekeind met de S.T.I.P. op de Pietersberg in Oosterbeek.

Groetjes, Ger Kok

moeite mee hebben om dit volledig voor zichzelf te accepteren. Besef dan wel, dat elke "ja-maar" allereerst een bevestiging is, welke gevolgd wordt door een verontschuldiging om vooral niets te hoeven doen.

En toch is dit een manier om te komen tot een innerlijke vrijheid, vrede en harmonie - tot een jezelf-zijn.

Indien ik iets wil veranderen, dan kan ik dit alleen door te accepteren dat dat "iets" van mij persoonlijk is.

Zolang ik vasthoudt dat mijn mening, mijn gevoelens en het daaruit voortvloeiend gedrag veroorzaakt wordt door externe gebeurtenissen, zolang is het onmogelijk om ook maar iets te veranderen. Eerst erkennen: "Ik beslis om....", dan volgt verandering.

Ik wil mij nu beperken tot het thema "eenzaamheid" en daarbij nog opmerken dat men voor eenzaamheid, elke frustratie kan invullen waaraan men lijdt. →

o-o

een deelneemster vertelt:

In de allerbeste stemming kwamen we uit Ede in Oosterbeek aan. We waren als groep gekomen, maar na afloop bleek, dat we er als individu ook veel aan gehad hebben.

Er waren in totaal 26 mensen aanwezig. We werden welkom geheten door Soveig v.d. Hoeven die ons ook iets vertelde over de indeling van de kamers en de huisregels. Nadat we de kamers

Wat is eenzaamheid?

Ik heb getracht dit in de volgende definitie vast te leggen:

Eenzaamheid is een probleem maken van je alleen-zijn (of je gevoel van alleenzijn)

d.w.z., het is een gevolg van een denkproces, waarin ik beslis in welke richting ik mijn denken zal laten verlopen en waar ik tevens beslis hoe ik mij daarna zal gevoelen en zal gedragen.

De situatie is dat ik alleen ben (of mij zo voel). Er is niemand waar ik echt mee kan praten. Er is niemand die naar mij luistert, mij bemoedigt. troost, enz. Ik ben (voel) mij alleen.

Dat is de realiteit, mijn situatie. Het beeld dat ik mij dan vorm door mijn manier van denken kan dan negatief uitvallen. Dit denkproces roept gevoelens bij mij op en ik beslis om ze dan verder te laten opkomen. Dan beslis ik dat deze gevoelens de overhand nemen en ga ik er onder lijden en ervaar ik pijn door het →

opgezocht hadden en iedereen weer beneden was, werd ons gevraagd om iets over onszelf en over de verwachtingen van het weekeind te vertellen.

Wil Haak lichtte de achtergronden van de S.T.I.P. nader toe. Omdat de leiding (Boudewijn Anker) niet aanwezig was wegens ziekte, werd besloten een werkgroep te vormen die een rooster op zou stellen voor het weekeind. → →

lijk weten welke mening er aan onze visie ten grondslag ligt en of deze mening houdbaar en bruikbaar is.

Kennis is macht, wordt gezegd, maar welke kennis bedoelen we? Als we ons opnieuw moeten oriënteren (ons wenden naar de oriënt, red.), moeten we ons ook over de kennisvraag een nieuw oordeel vormen. De belangrijkste kennis, die we ons kunnen verwerven is volgens spreker, de kennis aangaande onszelf en onze plaats en taak in de wereld.

De vraag naar ons doen-en-laten is thans actueler dan ooit. Als we alleen maar denken aan de problemen rond euthanasie en abortus provocatus, hebben we de treffenste voorbeelden met de grootste implicaties in het vizier.

Men hoeft heus niet tot de E.O. te behoren om zich te realiseren dat men daarmee in grote gewetensconflicten kan komen. De grenzen van leven en dood zijn verschoven, omdat onze technologische mogelijkheden groter zijn geworden.

Waarop mag ik hopen?, is de vraag naar de toekomst en ook naar de geschiedenis.

We hebben gedacht dat geschiedenis iets van het verleden was, maar wij maken ook nu geschiedenis. "L'histoire du presens" is een nieuwe vorm van geschiedeniswetenschapsbeoefening.

Wat heeft er plaatsgehad?

Wanneer men gaat bekijken wat zich in de avondlandse cultuur met het mensbeeld heeft afgespeeld kan men in grote trekken zeggen, dat er een merkwaardige overeenkomst is, met de wijze

van levensbeschouwing, d.w.z. met de Godsdienstige beleving. Het beeld dat men had van de mens was afgeleid van het beeld dat men had van het Opperwezen. Het lied "Kinderen van één Vader" paste bij een wereld-en mensbeeld, waarbij het ouderschap was afgeleid van de voorstelling, die men had van dat Opperwezen. Wanneer men echter in een cultuur terecht komt, waarin het zelfbedieningsmandje als norm gaat gelden, kalft dit beeld af en ontstaat-als het ware- een soort 'uni-stand'.

Nietzsche heeft betoogd: "God is dood en wij hebben Hem gedood". Op het moment, dat dit gemeengoed wordt, gaat ons patriarchale opvoedingsbeeld verdwijnen. Het gezag van de ouders gaat verdwijnen en het boek: "De eeuw van het kind" van Ellen Key is daarvan de voorbode.

Volgens de spreker zijn de gevolgen van dat boek het beste voorbehoedmiddel ter beperking van de gezinsgrootte, dat men heeft kunnen bedenken. Het kind werd namelijk tot 'Majesteit' verheven. Twee of drie 'majesteiten' in huis zal nog gaan, maar met méér houdt geen vader of moeder het vol!

Ná het Jaar van het kind

Ook in allerlei advertenties komt het nieuwe mensbeeld na het jaar van het kind duidelijk naar voren. Volwassenen zowel als kinderen worden afgebeeld als wezens van een uni-stand.

Wat is nu deze uni-stand in onze avondlandse cultuur?

Het is niet meer de Vader (God) en ook niet de Moeder (Maria), waarmee we ons moeten conformeren, maar het is de adolescent, als grootgeworden Z.M.HET KIND.

Merkwaardig is dat de accentuering van het kind, die omstreeks 1890 en nu de accentuering van de jong-volwassene in de zestiger en zeventiger jaren, volgen op een relatief groot bevolkingsoverschot.

Men kan zich afvragen hoe het komt, dat dit omstreeks 1900 heeft geleid tot een op het voetstuk plaatsen van het kind en in de jaren zestig en zeventig van de adolescent. Economische factoren spelen hierbij ongetwijfeld een rol: de adolescent is immers koopkrachtiger (mode)!

De strijd binnen het avondland wordt economisch uitgevochten. Volgens spreker hangt deze ontwikkeling nauw samen met de consequenties van wat Nietzsche heeft beweerd: Als God dood is, blijft er alleen nog maar een hier-en-nú over.

Vroeger was de ouderdom een begerenswaardige status. Of, om met Godfried Bomans te spreken: "vroeger was iemand, die oud was, iemand die er bijna was. Nu is iemand die oud is, iemand, die er bijna geweest is!" (Bomans, Notenkraaken)

Griekse noodlot-tragedie ?

Als men beseft dat het klimmen der jaren ons niet brengt aan gene zijde boven de sterren, waar het eens zal lichten. Als we beseffen dat we er gauw geweest zijn, is het onvermijdelijke gevolg daarvan dat we proberen "Er in het hier-en-nú uit te halen, wat er uit te halen vált!"

Wat moeten we dan met uitspraken als: *aansluiten bij de belevingswereld van het kind?*

Wat is het perspectief als we straks een basisschool krijgen

waar alles gesneden is naar het model van de creativiteit?

Wat valt er te verwachten als alles uit het kind zelf moet komen, als het jonge kind geen kind meer kan zijn en de ouderwordende onderwijzer niet meer 'bejaard' mag zijn, als alles onder één noemer, die van de "juventus" moet liggen?

Als we goed om ons heen kijken zien we dit proces zich bijna als een Griekse noodlot-tragedie voltrekken.

We weten daarvoor geen oplossing en vluchten ontmoedigd-eerzuchtig van de ene vergadering in de andere en van commissie naar commissie. We hebben met al onze vergaderingen en commissies een vervangingsmiddel voor de Godsdienst geschapen. Vroeger werden al deze problemen opgelost in het hiërarchische model, Vader-Zoon-Heilige Geest en de paus, de bisschoppen en meneer pastoor.

Dat klopt niet meer, want het supermarktmandje heeft ons genivelleerd. Deze ontwikkeling is niet meer tegen te houden. Het betekent dat de horizontale tegenstellingen groter zullen worden. De competitie zal worden aangewakkerd. De hele wereld om ons heen lokt. We leven in een consumptiemaatschappij. Maar het kan ons niet onberoerd laten, dat we niets daarvan vast kunnen houden en uiteindelijk alles toch weer los moeten laten.

Het lijkt of de jeugd de keuzevrijheid heeft, maar ook zij ontdekken bij zichzelf een verouderingsproces en merken met het jaar, zelfs met de maand, de gebondenheid groter worden.

We zijn individualist, maar als

het studieweekend dat tóch doorging .....

Vrijdag, voorafgaand aan het door de S.T.I.P. georganiseerde weekend van 27/28 september j.l. liet Boudewijn Anker weten dat hij wegens ziekte onmogelijk het weekend kon leiden.

Er ontstond tussen de leden van ons werkbestuur meteen een koortsachtig telefonisch overleg: "wat nu te doen?"

Een andere leiding was op zo'n korte termijn niet meer te vinden. Ook was het konferentieoord gereserveerd en kon niet meer geannuleerd worden, dat zou een gevoelige klap zijn geweest voor onze bescheiden financiële reserves.

Solveig belde één voor één alle deelnemers en-nemers; en wat bleek...? De meesten wilden desondanks toch komen en er het beste van maken...! En dat werd het! Dank zij de inzet van allen.

Het werd volgens de meeste deelnemers een geslaagd weekend.

EENZAAMHEID

door Roel Glastra*

In het weekend heb ik een inleiding gehouden over het thema "ZIJN en DOEN" in betrekking met de eigenwaarde van de mens. Daarbij heb ik het thema "EENZAAMHEID" aangeroerd. Na afloop bleek uit verschillende reacties dat een duidelijker uitleg van wat ik bedoelde noodzakelijk was. Het was te simpel gesteld, men kon er weinig mee doen. Ik wil in dit artikel er wat dieper op ingaan en meer duidelijkheid geven in mijn inzichten wat betreft eenzaamheid.

Ik wil beginnen met te zeggen dat ik van twee punten uitga, n.l.:

- De I.P. principes, en
- mijn persoonlijke ervaringen wat betreft 'alleen zijn' en 'eenzaamheid'

De basis van mijn meningsvorming

(alsook van mijn persoonlijk leven) berust op het I.P.principe "De mens is een kiezend en beslissingsnemend wezen" Dat betekent dat de mens kiest voor zijn manier van denken, voor zijn eigen gevoelens en voor zijn eigen gedrag. Het is niet de ander, de situatie of wat dan ook is, dat zijn gedrag bepaald. De mens als individu kiest en beslist voor alles wat hij denkt, voelt en doet. Dat betekent ook dat de mens verantwoordelijk is voor zijn denken, voelen en doen. In gedachte hoor ik nu al de vele "ja-maar's" van hen die er

*Roel Glastra heeft de leiding van het Buro Voorlichting en Begeleiding van Stotteraars te Amsterdam Als deelnemer aan het weekend bood hij aan met deze thema's de zaterdagavond te verzorgen

Deelnemen aan de kursusavonden is nog mogelijk

Van het kursussekretariaat vernamen wij dat er nog deelnemer(sters) kunnen inschrijven voor de twee resterende series voordrachten van de N.W.I.P. te Utrecht.

OVER DE LEVENSSTIJL

spreker: de heer G.H.v.Asperen
psychotherapeut

2 maart 1981:

Het ik en het zelf:
*Temperament en karakter
Aanleg en milieu*

9 maart 1981:

Het subjektieve deel
van het zelf:
*Meningensysteem
Zelfconcept,
Wereldbeeld en
Idealen*

16 maart 1981:

Van mening naar gedrag
*Fikties.
Doelstelling, instelling
opstelling
Levensdoel, levensplan,
levensstijl*

-o-o-o-o-o-o-

Opgave en nadere inlichtingen
bij Mw. B.J.M.Strobosch-v.Duijne,
Raphaëlstraat 18', 1077 PT
Amsterdam, Telefoon 020-794363

De voordrachten worden gegeven
in een van de vergaderzalen van
het Stilte-centrum. Godebald-
kwartier 545, Hoog Catharijne,
Utrecht-centraal-station.

De kosten bedragen f 60,- per
blok, te voldoen op de postgiro
van de Nederlandse Werkgemeenschap
voor Individualpsychologie te
Haarlem, nr. 476400.

TOEPASSING VAN DE INDIVIDUAL- PSYCHOLOGIE IN HET DAGELIJKS LEVEN

spreker: de heer Th.Schoenaker
dir. van het Rudolf
Dreikus Instituut te
Züntersbach-West Duitsl.

30 maart 1981:

Het 'model' van de vier
prioriteiten
Enkele opmerkingen over
levensstijl

6 april 1981:

Zelfopvoeding in het
dagelijks leven:
(zelfontplooiing)
a. De zelfbeschikking van
de mens en de doelge-
richtheid van het gedrag
b. Zelfkennis en omgaan met
zichzelf als levensopgave
c. Doel van de zelfopvoeding:
gemeenschapsgevoel

13 april 1981:

Individualpsychologie
in het huwelijk:
a. Adlers opvatting over
het huwelijk
b. Praktische mogelijkheden
om het huwelijk rijker
te maken

we ons niet gedragen als de
juventus, tellen we niet mee!
Dit is het grote gebod!
Dit zijn de gevolgen ervan, als
we in het mensbeeld van het
zelfbedieningsmandje terecht
zijn gekomen.

Er is geen plaats meer voor de
traditionele Godsdienst en
allerlei hiërarchische verhou-
dingen. Van de verticale bevel-
structuur zijn we naar de
horizontale overlegstructuur
AAN HET GROEIEN. Het oude
hiërarchische model, dat ons in
de Godsdienst houvast heeft
gegeven is verloren gegaan.
Dat overgangsproces heeft
historisch gezien wortels in
het verleden. Omstreeks 1700
zijn er drie onttroningsproces-
sen gestart, namelijk die van:

- de ouden,
- de ouders,
- de Oude (God)

De ouden, de klassieken oefenen
geen invloed meer uit.
Kinderboeken en sprookjesboeken
kwamen daarvoor in de plaats.

(internat. Committee for Adlerian Summer Schools and Institutes)

De voorbereidingen voor ICASSI 1981 zijn voor een groot deel gereed.
-De 14e Rudolf-Dreikurs zomerschool vindt plaats in:

St. Michael's College, Winooski, Vermont, U.S.A.

van 2 - 16 augustus 1981

We verwachten veel deelnemers uit de Europese landen. Wie zich nu
al aanmelden wil, kan dat aan ons kenbaar maken. Vanaf begin december
is een brochure verkrijgbaar.

ICASSI c/o Theo Schoenaker, Rudolf Dreikursweg 4-6
6492 SINNTAL-ZÜNTERSBACH West-Duitsland

Aan het ouderlijk gezag wordt
gaandeweg getornd en het tijdperk
waarin de man het alleen voor
het zeggen had gaat voorbij.

God wordt dood verklaard.

*Een onvermijdelijk gevolg van
dit alles is, dat we zijn geko-
men in het tijdvak van de
egoïstische mens.*

*Opgang, bloei en verval is het
lot van elke cultuur, maar elke
cultuur heeft uiteindelijk een
nieuw startpunt gevonden.*

Aan het einde van de middeleeuwen
werd de perspectief toegepast. Dit
heeft het tekenen en schilderen
met diepte verbreed.

*Misschien wordt er in deze tijd
in overdrachtelijke zin een nieuw
perspectief gevonden en wellicht
wordt de Individualpsychologie
bruikbaar om een inspirerende
invloed daarop uit te oefenen,
omdat zij juist een evenwichtig
midden heooft tussen het "IK"
en het "WIJ", een evenwicht dat
door Künkel "sachlichkeit" en
door Adler "common sense" is
genoemd.*

STICHTING VOOR TOEPASSING VAN DE INDIVIDUALPSYCHOLOGIE

Aan alle lezers,

De S.T.I.P. werkt al jarenlang met een z.g. 'werkbestuur' bestaande uit 5 á 6 mensen, die maandelijks vergaderen en het praktische werk verrichten.

Daarnaast is er een z.g. 'hoofdbestuur', dat twee maal per jaar met de leden van het werkbestuur bijeen komt om o.a. beleidszaken te bespreken.

Op de laatste bestuursvergadering hebben we ons ervoor uingesproken dat het wenselijk is om deze vorm los te laten en te komen tot één bestuur, gevormd door mensen die de mogelijkheid hebben om regelmatig tijd vrij te maken voor het praktische werk.

Margriet Ebbing en Guus Dietz hebben zich in de loop van dit jaar al uit het bestuur teruggetrokken. Joost van Bodegom, Franz Grienberger en Klaas van der Berg hebben aangekondigd - zich per eerstvolgende bestuursvergadering (28 maart 1981) uit het bestuur terug te trekken omdat zij door reis-afstand en andere verplichtingen niet die tijd en energie kunnen investeren die nodig is voor het uitoefenen van het actieve bestuurslidmaatschap. Zij blijven wel voor indicenteel, lokaal en regionaal werk beschikbaar en zullen ons adviserend behulpzaam zijn. Hans Niels verblijft voor onbepaalde tijd in het buitenland en is daarom voor praktisch werk niet beschikbaar. Inmiddels hebben Solveig van der Hoeven en Gerlach van Andel ons bestuur versterkt, *desondanks is het bestuur qua ledental momenteel onderbezet.*

Wij roepen dus kandidaten op voor een actieve functie in het stichtings-werkbestuur.* Vindt u de verbreding van de I.P. in Nederland (e.o.) een belangrijke zaak en vindt u dat onze activiteiten moeten worden gekontinueerd, aarzelt u dan niet en neem contact met ons op. U bent van harte welkom en .....nodig!

Bel voor inlichtingen Solveig/Gerlach, 023-287605, Maria, 085-615558, Miep/Adrie, 08303-2964 of Hans 04138-2726

Namens het bestuur,
Adrie van der Horst

*Het betreft uitsluitend vrijwilligerswerk, er kan, behalve voor onkosten, geen vergoeding worden gegeven.

Situatie 9

Drexel heeft de gewoonte om zonder toestemming van de rest van de klas de T.V. op een ander net te zetten tijdens het klasse-T.V.-uurtje. De onderwijzer besloot dat als Drexel de anderen niet naar het door de groep gekozen programma kan laten kijken, Drexel maar een andere T.V. moest zoeken om naar te kijken of eerst van de

klas toestemming moest hebben om een ander programma op te zetten. Als Drexel niet voor één van deze twee zaken kon zorgen, zou hij de klas voortaan maar moeten verlaten als hij niet naar het door de klas uitgezochte programma wilde kijken.

Vertaald door Wim van Alphen

Oorspronkelijke titel: Principles of logical consequences in a democratic setting
Uitgave Elk Grove Unified School District, California U.S.A.

o-o

IN MEMORIAM

Het overlijden van mevrouw Nijkamp moet voor velen van ons een grote schok geweest zijn.

Gedurende vele jaren was zij als docente kinderpsychologie aan de cursus verbonden.

Haar grote liefde voor het onderwijs, in het bijzonder het kleuteronderwijs, werd door haar op vele manieren uitgedragen, getuige de grote hoeveelheid literatuur die van haar hand is verschenen.

Na haar pensionering legde zij zich vooral toe op het geven van lessen in grafologie.

Uit alles bleek haar grote betrokkenheid bij de individualpsychologie die door haar wanneer mogelijk en nodig op haar eigen heldere en duidelijke wijze uitgelegd werd.

Ok zullen velen van ons zich nog haar lezingen op de zaterdagmiddag-bijeenkomsten herinneren die steeds bijzonder interessant en boeiend waren.

Veel te vroeg ging zij uit ons midden heen, maar haar veelzijdigheid, wilskracht en betrokkenheid bij alles wat op haar weg kwam, zullen als iets kostbaars in onze herinnering blijven.

Dien Strobosch,
Sekretaresse.

Situatie 3

Een meisje op de kleuterschool gooide blokkenhuizen om die door andere kinderen gebouwd waren.

Aktie: De juffrouw zei: "Dat was niet jouw bouwwerkje; je hoort het werk van anderen niet af te breken. Laten we samen een huis bouwen voor jou, zodat je de anderen niet zult hinderen."

Situatie 4

Een kind van vijf jaar verzamelde vuile kleren in haar kamer. Dit terwijl de rest van het gezin de vuile kleren in de daarvoor bestemde wasmand deed.

Aktie: Op de dag dat het kind klaagde dat ze geen schone sokken meer had om aan te trekken, zei moeder dat het haar speet en ging verder met haar werk. Omdat de vuile sokken vol zand zaten en niet te dragen waren, moest het kind schoenen zonder sokken dragen, waarop ze ging klagen hoe ongemakkelijk dat was. Die avond zat de wasmand vol met haar vuile kleren.

Situatie 5

De tienjarige Scott vergat vaak zijn lunchpakketje mee naar school te nemen.

Aktie: Iedere keer als moeder het lunchpakketje thuis vond bracht ze het Scott na op school. Als Scott thuis kwam, zei ze hem steeds dat hij alweer zijn lunch vergeten was mee te nemen en dat hij de volgende dag moest proberen er zelf aan te denken, want ze vond het niet fijn om telkens zo veel tijd kwijt te zijn om voor hem zijn brood naar school te brengen. Scott pruilde dat het moeders fout was, omdat zij hem er niet aan herin-

nerde vlak voor hij naar school ging.

Situatie 6

Rick schreef bijna onbegrijpelijk. Zijn zinnen waren niet af en er ontbraken woorden aan.

Aktie: De onderwijzeres speurde het hele werk af tot ze een complete zin vond. Toen liet ze deze volledige zin aan Ricky zien, onderstreepte de zin en zei: "Dat is een hele goede zin!" Vanaf toen kwamen er steeds vaker complete zinnen in het werk van Ricky voor.

Situatie 7

Ik deelde de klas mee dat de leerlingen hun engelse taak af dienden te hebben voor ze zouden kunnen gaan lunchen. Ze kregen 30 minuten voor dit werk dat ongeveer 20 minuten in beslag zou nemen. Toen het tijd was vroeg ik de kinderen mij hun werk te geven wanneer ze de klas uitgingen.

Richie had zijn werk niet af en bleef in zijn bank naar mij zitten kijken. Ik zei niets, maar liep naar mijn tafel, ging daar zitten en maakte mijn lunchpakketje open. Hij bleef de hele lunchperiode naar mij kijken. Toen de middagbel ging zei Richie dat het mijn schuld was dat hij zijn lunch gemist had. Ik antwoordde hem dat ik niet gezegd had dat hij niet mocht eten, maar dat ik gezegd had dat hij eerst zijn engels af moest hebben.

Situatie 8

De pasgeverfde muren van de badkamer vertoonde afdrucken van jongensschoenen. Bij navraag gaven de jongens toe dat zij dat gedaan hadden. Hun werd gezegd tijdens de pauze de portier te gaan helpen.

Principes van logische gevolgen in een democratische opvoeding

John en Ann Platt

Natuurlijke en logische gevolgen bieden een alternatief voor autoritaire straffen in de opvoeding van kinderen.* Een natuurlijk gevolg is het onmiddellijke natuurlijke resultaat van een handeling, dat niet door een autoriteit (ouders, onderwijzers, enz.) wordt veroorzaakt, maar door de situatie zelf.

Wanneer een kind tegen de natuurlijke orde ingaat, zullen er onvermijdelijk gevolgen optreden. Bijvoorbeeld; als een kind zijn veters niet vast wil maken, zal hij erover struikelen en op de grond vallen.

Een logisch gevolg treedt op als de ouder of onderwijzer voor het gevolg zorgt i.p.v. dat het gevolg louter en alleen wordt veroorzaakt door het handelen van het kind zelf. Het is belangrijk dat het gevolg in logisch verband staat met het gedrag en de specifieke situatie en het moet door het kind als logisch worden ervaren.

Bij het toepassen van logische gevolgen willen we op de volgende punten wijzen:

- ✱ Het is belangrijk om het doel van het gedrag te begrijpen. Het is een algemene vuistregel om logische gevolgen niet toe te passen tijdens een machtsstrijd.
- ✱ Zorg dat de rechten en waardigheid van zowel het kind als de volwassenen gerespecteerd blijven.
- ✱ Als situaties telkens terugkeren, zoals problemen met eten, kunnen op een rustig moment de gevolgen eens met het kind worden doorgesproken. Dit geeft het kind de gelegenheid om voortaan bewust zijn gedrag en de daarbij behorende gevolgen te kiezen.
- ✱ Het gebruik van keuzemogelijkheden kan erg effectief zijn. Als het om een logische keuze gaat, zal het kind sneller geneigd zijn om aan de eisen van de situatie tegemoet te komen. Bij iedere keuze dient echter het eindresultaat dezelfde te zijn. Bijvoorbeeld: "Wil je de tafel nu dekken of over vijf minuten?" Of "Wil je je kamer zelf opruimen of wil je dat ik je erbij help?"
- ✱ Het gedrag van de volwassene dient niet bestraffend of superieur te zijn.
- ✱ In het optreden van de volwassenen mag wel enige spijt tot uiting komen over het feit dat het kind heeft gekozen voor een bepaald negatief gedrag, maar ook de verwachting dat het kind de volgende keer waarschijnlijk een ander gedrag zal kiezen dat meer in overeenstemming is met de werkelijke situatie. →

*Zie ook hoofdstuk 6 van Dreikurs' Kinderen dagen ons uit, te bestellen door overmaking van f 26,50 op giro nr. 3101100 t.n.v. STIP-Arnhem

Enkele verschillen tussen logische gevolgen en straffenLOGISCH GEVOLG:

de realiteit van de situatie staat voorop; gericht op de situatie

staat op een logische wijze in verband tot het gedrag

bevat geen morele beoordeling; 'goed' of 'slecht' of 'fout'

richt zich op -wat er nu verder moet gebeuren-

leert het kind -verantwoordelijk te zijn voor zijn eigen gedrag-

ontwikkelt innerlijke discipline

de volwassene blijft vriendelijk; de positieve sfeer blijft gehandhaafd

beïnvloedt of leidt het kind naar een beter gedrag; training voor de toekomst

STRAF:

macht van de autoriteit staat voorop; gericht op zichzelf

wordt willekeurig gebruikt; weinig logisch

wel morele beoordeling; gewoonlijk 'slecht' of 'fout'

richt zich op dat wat gebeurd is, het verleden

laat blijken dat de volwassene verantwoordelijk is voor het gedrag van het kind

handhaaft de van buitenaf opgelegde discipline

de volwassene is boos; de sfeer is negatief

kracht 'doet' het kind gehoorzamen, gewoonlijk echter slechts tijdelijk

Enkele vaak voorkomende valkuilen voor de volwassenen

Het hebben van medelijden met het kind zou deze kunnen leren met zichzelf medelijden te gaan hebben. Na het kind verschillende keren iets geweigerd te hebben, *tóch toegeven*, zou hem kunnen leren *dat je je weigeringen niet echt meent!*

Het kind telkens een tweede kans geven, zou hem kunnen leren dat hij zich onverantwoordelijk kan blijven gedragen.

Het kind straffen, belachelijk maken, vernederen, voor-schut-zetten of het tonen van ongeduld of wraakgevoelens zou voor hem een reden kunnen gaan worden om op zijn beurt *ook te gaan straffen (!)*. Hij zou zo kunnen gaan leren dat *-machtig-zijn- de veiligste weg is om met mensen om te gaan.*

Een gevolg hoeft niet noodzakelijk moeilijk of onplezierig te zijn. De meeste gevolgen zijn wel wat onplezierig en ongemakkelijk, maar het is niet nodig het kind hieraan te laten lijden om hem wat te leren.

Inconsequent zijn - of niet in staat zijn voet bij stuk te houden - kan de orde in een gezin verstoren. Bijvoorbeeld:

(Lees verder op bladz. 115)

moeder kan het huilen van haar kind niet aanhoren en geeft daarom maar toe.

Tegelijkertijd aan méér dan één gedragsaspect werken, vooral wanneer je niet tevreden bent met de manier waarop het kind met de gevolgen van een bepaald gedrag omgaat: of hij toont niet genoeg verdriet of hij probeert eronder uit te komen. De positieve mogelijkheden van de gevolgen worden zo uitgesteld door de onbewuste versterking van het foute doel van het kind.

Een gevoel van schuld zou het kind kunnen laten zien dat de volwassene die dit gevoel laat zien, hem onjuist behandeld heeft.

Teveel gepraat kan ook de gevolgen uitstellen van een bepaald gedrag van het kind doordat dit het doel van het kind kan versterken en doordat dit het kind *moeder-doof* maakt.

Toegeven aan gemakzucht: soms is het voor de volwassenen gemakkelijker om te straffen of te doen alsof hij niets gezien heeft dan om tijd en moeite op te brengen om met logische gevolgen te gaan werken en deze tot een goed einde te brengen.

Van een kind een bepaald gedrag verwachten dat de volwassene zelf ook niet opbrengt.

Door het kind nog eens goed op de feiten te drukken: "Ik heb het je nog zó gezegd....!" *Alles wat de boosheid van het kind jegens de volwassenen doet toenemen, doet zijn bereidheid afnemen om de gevolgen als logisch te ervaren en om voortaan mee te werken.*

De toon van de stem, boos-schreeuwend-of-gebiedend-, verandert de situatie van een logisch gevolg in een straf of vergelding! Een vastberaden doch vriendelijke toon werkt het effectiefste.

In een gevaarlijke situatie moet géén gebruik gemaakt worden van gevolgen, maar moet gehandeld worden!

Enkele specifieke situatiesSituatie 1

Mark had de lippenstift van moeder gevonden en zich ermee volgesmeerd.

Aktie: Moeder had haast omdat ze een afspraak had en Mark daaraan wilde meenemen. Ze gaf hem een kleenex en zei hem dat hij zichzelf zo goed mogelijk schoon moest maken. Toen het tijd was om te gaan zei ze hem dat er

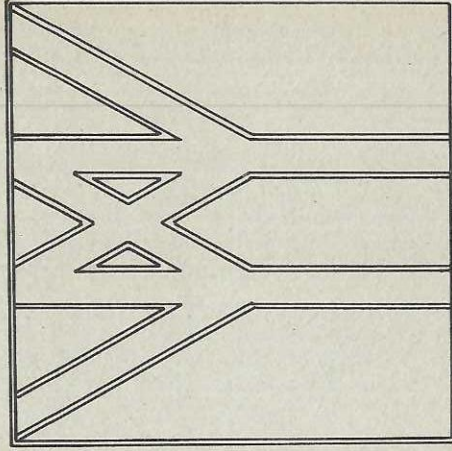
geen tijd was om hem te helpen hem volledig schoon te maken en dat hij daarom maar zo mee moest gaan.

Situatie 2

Susan heeft de gewoonte om onder het eten te slurpen.
Aktie: Moeder zegt dat ze de volgende keer dat ze slurpt Susans bord op de grond zal zetten en dat Susan dan maar net als een hond daar verder moet eten.

Western Institute for Research and Trainings in Humanics-INC. WIRTH

Ausbildungsinhalte

- Historische und wissenschaftlich-theoretische Grundlagen der Individualpsychologie.
- Die IP in der heutigen und zukünftigen Gesellschaft.
- Vergleichende Psychotherapie.
- Gruppenarbeit, Arbeit mit Kindern, Jugendlichen und alten Menschen.
- Partnerschaft und Sexualität.
- Von Teilnehmern gewünschte Themen und Techniken.
- Jedes Seminar stellt eine Lehreinheit dar, die sich von den anderen unterscheidet.

Einzel-Lehranalysen:

Vorbereitung: Teilnahme an einem 10-Tage-Seminar oder an zwei 3-Tage-Seminaren oder an 8 Gruppenabenden bzw. 8 Supervisionsgruppenabenden.

WIRTH-Lehranalysten: Prof. Lucy K. Ackerknecht
Klosterstraße 10
D-5000 Köln 41
Tel. 0221/403970

82 Boulevard de la Mer
F-66700 Argelès-sur-Mer-Plage

3-Tage-Seminare
Wochenenden
10
10-Tage-Seminare
Wochenenden
10
Supervisionsgruppen
und
Berkeley-Gruppen
(Individualle Analysen in der Kleingruppe, nur für WIRTH-Diplome als Einzelmenschen, für andere IP-Institute als Gruppenstunden anrechenbar.)

WIRTH-Supervisors:
Kurt Abel
Ostackerweg 75
D-4100 Duisburg 11
Tel. 0203/963879
Dr. Jörg Fromberg
Hoyßberg 4
D-2000 Hamburg 67 Volksdorf
Tel. 040/603619
Reinhold Rühle
Evg. Familienberatungsstelle
Deweerstraße 116
D-5600 Wuppertal 1
Tel. 0202/450244
Marianne Savinoga
Xantener Straße 149
D-5000 Köln 66
Tel. 0221/218161

WIRTH bietet jährlich an:

3-Tage-Seminare

1. Tag 19 - 22 Uhr
2. Tag 9 - 12 Uhr
14 - 17 Uhr
3. Tag 10 - 18 Uhr
durchgehend. Bitte Verpflegung mitbringen.

8./9./10. Mai
Bei
Gabriele Frank
Osstraße 5
5190 Stolberg

29./30./31. Mai
Bei
Rita Winter
Gehart-Hauptmann-Strasse 90
Praxis
4100 Duisburg

26./27./28. Juni
Lindenburger Allee 42/Untergesch.
5000 Köln 41

10-Tage-Seminare

12. bis 21. Mai
Lindenburger Allee 42/Untergesch.
5000 Köln 41
täglich von 15 - 18 Uhr

Seminargruppen:

12./15./18. Mai
jeweils von 18.30 - 22.30 Uhr
von 10.00 - 18.00 Uhr
durchgehend. Bitte Verpflegung mitbringen.

17. Mai
IP ASS XIV
F-66700 Argelès-sur-Mer-Plage/
Frankreich
Beginn: 3. August 15 Uhr
Treffpunkt: Argelès Plage, unter den Pinien hinter dem Haus 82
Boulevard de la Mer. Das Seminar ist deutschsprachig. Weitere Informationen siehe unter "Weitere Information".

3. bis 12. August

3. bis 12. August

Supervisionsgruppe

7./14./21./28. Mai
11./13./17./25. Juni
Lindenburger Allee 42/Untergesch.
5000 Köln 41
jeweils von 19 - 22 Uhr

Berkeley-Gruppen

13./16./19./20. Mai
Lindenburger Allee 42/Untergesch.
5000 Köln 41

13. Mai 19 - 22 Uhr
16. Mai 9 - 12 Uhr
19. Mai 19 - 22 Uhr
20. Mai 19 - 22 Uhr

9./10./12./15./16. Juni
Lindenburger Allee 42/Untergesch.
jeweils von 19 - 22 Uhr
Weitere Berkeley-Gruppen werden in Argelès angeboten.

Einzelveranstaltungen

2. Juni
Universitätsvortrag
Psychologisches Institut Rittersaal
Schlaunstraße 2
4400 Münster/Westfalen
Beginn: 17 Uhr
Thema: "Theorie und Praxis der modernen Individualpsychologie"

4. Juni
Universitätsvortrag
Universität Köln
Erziehungswissenschaft. Fakultät
Abt. für Heilpädagogik Hörsaal 1
Frangenheimstraße 4
5000 Köln 41
(Parallel zur Dürener Straße)
Beginn: 16 Uhr
Thema: "Kinder beobachten und verstehen lernen"

14. Juni

Vortrag und Übungen
Alfred Adler Institut
Oppenhofallee 74
5100 Aachen
Zeit: 9.30 - 13 Uhr
14.30 - 18 Uhr

Thema: "Kinder- und Jugendlichen-Psychotherapie"
Nur für zukünftige Kinder- und Jugendlichen-Psychotherapeuten mit abgeschlossener theoretischer Ausbildung.

Anmeldung: Nur
Alfred Adler Institut
Oppenhofallee 74
5100 Aachen

Vortrag und Demonstration
Fachhochschule Fresenius für
Sozialwesen Arbeitsgruppe
Pflegeeltern
Dowwstraße 14
29710 Emden
Beginn: 10 Uhr
Thema: "Eiteliebe und Verwöhnung"

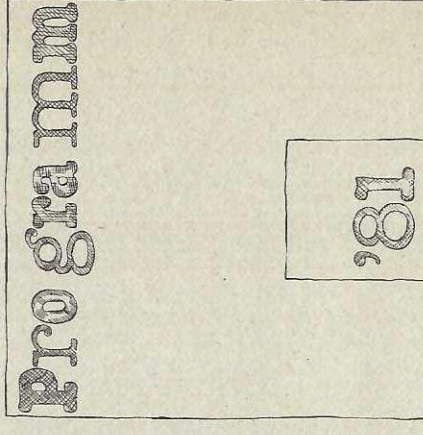
22. Juni

Einzel-Lehranalysenstunden

1. Mai bis 30. Juni
Klosterstraße 10
5000 Köln 41

1. Juli bis 30. August
F-66700 Argelès-sur-Mer-Plage
82 Boulevard de la Mer
Zeit: nach Vereinbarung

- Teilnahme an einer Veranstaltung verpflichtet nicht zu einem ganzen Ausbildungslehrgang.
- Die WIRTH-Veranstaltungen gelten auch als Teilbildungen des D.H.-Therapeutenabschlusses für Heilpraktiker innerhalb des Arbeitskreises für Psychotherapie in der D.H.

Western Institute for Research and Training in Humanics-INC. WIRTH

Weitere Information

Dr. Ackerknecht ist zu erreichen:
 Vom 15.10.80 bis 25.4.81 in Berkeley
 Vom 1. 5.81 bis 30.6.81 in Köln
 Vom 1. 7.81 bis 31.8.81 in Argelès

WIRTH Newsletter wird künftig aus Kostengründen nur noch an Mitglieder verschickt.

Für Teilnehmer am Seminar in Argelès: Wohnungen und Hotels können durch IMMOSUD 22 Boulevard de la Mer F-66700 Argelès-sur-Mer-Plage bestellt werden.

L'Office municipale du Tourisme Place des Arenes F-66700 Argelès-sur-Mer verschickt auf Anforderung Listen von Pensionen, Zimmern und Hotels.

Es ist notwendig, Wohnungs- und Hotelisten von IMMOSUD und dem Office du Tourisme schon im Dezember anzufordern und sofort nach Zustellung derselben im Januar Unterkunft – möglichst telefonisch – zu bestellen, mit dem Vermerk: "Membre de la Conference de Psychologie."

Für Camper empfehlen wir:
 Camp du Soleil
 F-66700 Argelès-sur-Mer-Plage

Anmeldung möglichst bald nach Empfang des Mitteilungsbilletes. (Für Spätmelder gibt es viele andere Campingplätze.)

Internationale Züge halten in Argelès-sur-Mer. Bitte, von dort Taxi oder Bus bis Argelès-Plage.

WIRTH bietet an:

Aus- und Fortbildung in Individualpsychologie nach Alfred Adler (IP) mit Abschluss-Zertifikat

WIRTH ist ein gemeinnütziger Verein und befaßt sich mit Grundagenturschulung und mit der Aus- und Weiterbildung von Fachleuten und interessierten Laien im Rahmen der Sozio-leidologischen Psychologie, sowie mit der Organisation von Familienberatungsstellen, Jugend- und Erwachsenengruppen.

WIRTH ist angeschlossenen als Training Institute an die American Society of Adlerian Psychology und an die Internationale Vereinigung für Individualpsychologie. WIRTH steht unter der fachlichen Aufsicht des California Superintendent of Public Instruction.

Direktor:

Lucy K. Ackerknecht
 Ph.D. Prof. of Psychology
 226 Stanford Avenue Berkeley
 California 94708 USA

Europäischer Vertreter:

Gabriele Frank
 Sozialpädagogin grad.
 IP-Berater WIRTH
 Oststraße 5
 D-5190 Stolberg
 Tel. 02402/23921

Ausbildungs- richtlinien

A. Family Educator Marriage, Family and Child Educator

Vorbereitung: Ernstes Interesse an Menschen und an der IP

Ausbildung:

- 375 IP-Seminarstunden (Theorie und Praxis)
- 1501 Lehranalysestunden bei einem WIRTH-Lehranalytiker (Einzel- und Gruppenstunden)
- 100 WIRTH-Supervisionsstunden über zwei Fälle (Einzel- und Gruppenstunden) 50 Stunden mindestens bei einem Supervisor, je eine Supervisionsstunde für 4 bis 5 Klientenstunden

Anwendung:

Verbesserung der Qualifikation in beruflicher oder freier Tätigkeit im sozialen, pfliegerischen und pädagogischen Bereich in freien Verbänden, Gemeinden etc.

B. Elter-, Familien- und Kinderberater Marriage, Family and Child Counselor

Vorbereitung:

Abgeschlossenes Studium in einem sozialen oder pädagogischen Beruf mit Graduation.

Ausbildung:

Wie unter A angegeben

Anwendung:

Psycho-soziale Einzel- und Gruppenberatung für Erwachsene, Jugendliche, Kinder und Familien in beruflicher und privater Praxis.

Gebühreordnung:	
3-Tage-Seminar	220,- DM
10-Tage-Seminar	600,- DM
Supervisionsgruppe (Std. 15,- – DM)	480,- DM
Einzel-, Lehranalysestunde (ohne Abzug)	600,- DM
	90,-

Jede Teilnahme an einer der genannten Veranstaltungen erfordert die zusätzliche Zahlung eines WIRTH-Mitgliedsbeitrages in Höhe von 25,- DM für das laufende Jahr.

Anmeldungen bitte nur nach Berkeley unter Beilage des Überweisungsbelegs.

Bei verbindlicher Anmeldung vor dem 15. März des lfd. Jahres kann 10% Gebührenerlaß erfolgen. Letzter Anmeldetermin ist der Poststempel des 15. März.

Abgaben nach diesem Datum sind nur mit ärztlichem Attest möglich oder in Form einer Übersetzung auf das folgende Jahr. (Bei Gebührenerückstattung wird ein Verwaltungskostenbeitrag in Höhe von 20% in Abzug gebracht.)

Konto: Lucy K. Ackerknecht
 Schweizerische Volksbank/Zweigstelle Universitätsstr. 85
 CH-8033 Zürich

In der BRD können Ausbildungskosten als "Berufsbegleitende Fortbildung" unter Werbungskosten steuerlich geltend gemacht werden.

Von WIRTH-Mitgliedern, die ihre Aus- bzw. Fortbildung abgeschlossen haben wird erwartet, daß sie weiterhin Mitglieder bleiben und alle zwei Jahre an einer Fortbildungs-Veranstaltung teilnehmen. Spenden werden gerne angenommen.

C. Einzel- und Gruppensychiotherapeut Individual- and Group Psychotherapist

Vorbereitung:

Ausbildung als Arzt, Diplomb-Psychologe oder Heilpraktiker

Ausbildung:

- 375 IP-Seminarstunden (Theorie und Praxis)
  - 200 Lehranalysestunden, davon mindestens 150 bei einem WIRTH-Lehranalytiker. (Einzel- und Gruppenstunden)
  - (50 weitere Einzelstunden können bei einem anderen IP-Lehranalytiker genommen werden)
  - 100 WIRTH-Supervisionsstunden über drei Fälle. (Einzel- und Gruppenstunden) Supervision wie unter A.
- Einzel- und Gruppen-Psychotherapie in Privatpraxis und Therapie-Einrichtungen.

Anwendung:

D. IP-Analytiker, Kinder und Jugendpsychotherapeut IP-Analyst, Child and Adolescent Therapist.

Vorbereitung:

Ausbildung als Arzt, Psychologe oder Heilpraktiker oder ein WIRTH Diplom als Family Educator, Berater oder Einzel- und Gruppensychiotherapeut oder diplomierter Akademiker in einem sozialen bzw. pädagogischen Beruf.

Ausbildung:

- 375 IP-Seminarstunden (Theorie und Praxis)
- 300 Lehranalysestunden, davon mindestens 250 bei einem WIRTH-Lehranalytiker (Einzel- und Gruppenstunden) weitere 50 Einzelstunden können bei einem anderen IP-Lehranalytiker genommen werden
- 100 WIRTH-Supervisionsstunden über drei Fälle (Einzel- und Gruppenstunden) Supervision wie unter A. (300 Stunden Minimum Praktikum unter Supervision)

Bis zu 200 Seminarstunden bei anderen IP-Instituten können nach Überprüfung anerkannt werden.